

tilladt. Noget Andet er Serbergeri, som jeg tror, at det cerede Medlem sigtede til. (Hæle: Net, Krohold!) Ja, Krohold er igjen noget Andet, men hvad det cerede Medlem omtalte, det var, at de Folk, som kom til Markederne, maatte kunne faae Logis. Ja, det faae de ved at tage ind hos Hønderne i Nærheden, som gjerne overlade dem Logis imod et billigt Vederlag, men at der dermed skulde være forbundet. Net til Udskænkning af Brændevin og Værtshushold, tror jeg ikke vilde være heldigt. — Med Hensyn til § 10 kan jeg ikke skjønne Andet end, at det er aldeles rigtigt at straffede Personer ikke kunne faae Borgerstab til at drive Værtshushold og de andre i Paragrafen nævnte Næringer. Jeg tror, at det er lidet ønskeligt, at den Slags Personer skulde kunne vinde den Slags Borgerstab. — Naar det i samme Paragraf i sidste Passus er bestemt at, hvor det findes henrigsmæssigt, kan Kommunalbestyrelsen med Indrigsministerens Samtykke forfatte en Bedtægt om Begrænsning af deslige Borgerstabs Meddelelse, da tror jeg, at det vil være en høist ønskelig Foranstaltning, dersom den kan gjenneføres; thi disse Værtshushold ere tagne til i en ganske overordentlig Grad, og hvad det cerede Medlem for 5te Kreds (Drenhøll) allerede har fremsført i den Henseende, tror jeg ikke var nogen stærk Overdrivelse. For med Tal at vise de Ræver, hvorledes det stiller sig, skal jeg meddele, at det i Kjøbstadkommissionen blev oplyst, at der i Aaret 1840 i samtlige Landets Kjøbstæder var 585 Værtshusholdere, men at der i Aaret 1870 var 1944. Det er altsaa næsten fire Gange saamange som i 1840, saa jeg tror nok, det kunde være ret ønskeligt, om der blev sat en Stopper for Meddelelsen af det Slags Borgerstab. — Hvad § 12 angaar, som det cerede Medlem for 2den Kreds (Hæle) ogsaa anførte over, saa er denne Bestemmelse egentlig fremkaldt derved, at, saaledes som Forholdet nu er ordnet, fordres der en bestemt Angivelse til Politimesteren, og en saadan Frymper man sig ved at komme frem med. Naar det derimod er nok, at man gjør Anmeldelse, og det saa bliver Politimesterens Sag at undersøge Forholdet, saa gaar det lettere. Det er ganske simpelt Grunden til den Forandring, som er foreslaaet ved § 12. — Hvad angaar § 13 om Ophævelse af Bevillingsmyndigheden, da har det unægteligt sin Behagelighed, at man ad Bevillingsveien kan faae Ting ændrede, som ikke behage; men jeg tror dog, at Tanken ved Loven af 1857 egentlig var den, at Bevillingsmyndigheden kun skulde vare saalænge, indtil Overgangstiden var gaaet; det tror jeg temmelig sikkert har været Meningen ved Lovens Emanation. Man gif dengang over til noget ganske Nyt, og for at der ved denne Overgang kunde gives Lettelser, indrømmede man Bevillinger fra Regjeringen. Jeg tror ikke, det er heldigt, at denne Bevillingsmyndighed bliver i Kraft længere end høist nødvendigt. Jeg skal derfor ogsaa an-

befale, at denne Paragraf bliver staaende saaledes som den er redigeret.

Nasimussen: For 2—3 Aar siden, da den heftige Bevægelse fandt Sted i Kjøbstæderne, hørte vi jo Alle de mangfoldige Fordringer, der kom frem fra Kjøbstædernes Side og hørte Tale om de Forurettelser, som den frie Næringsdrift havde tilføjet Kjøbstæderne. All denne Bevægelse bevirkede, at Regjeringen saae sig foranlediget til at nedsatte en Kommission for at undersøge Forholdene, og denne Kommission undersøgte Sagen og kom til et Resultat, som nu er Alle bekendt. Klagerne bleve for den allerførste Del uberkendte af Kommissionen, og Regjeringen fandt endda, at Kommissionen gjorde vel store Fordringer, og havde Betænkelse ved at forlange saamange Forandringer, som foreslaaet af Kommissionen. Naar vi nu betragte Sagen i og for sig selv, kan jeg ikke negte, at jeg er glad ved, at Bevægelsen er gaaet i den Retning i de sidste 2—3 Aar, og det er mit Haab, at Rigsdagen, inden denne Lov bliver færdig her, tydelig vil vise Kjøbstadboerne, at det er en falsk Forhaabning, naar de tro, at de ad Lovgivningsveien skulle komme til deres gamle Behagelighed. Det maa være en Umulighed i Danmark, 15 Aar efter at vi have indført Næringsfriheden, og i en Tid, som ellers er en Fremskridtets Tid, at komme til at gaa tilbage. Vel kan det, naar der tales om, at der søres en Bedrift, som er til Stede for Kjøbstæderne, og flere saadanne Ting, ofte i og for sig ikke negtes, at det, der klages over, virkelig er til Stede for Kjøbstæderne; men Kjøbstadboerne ere dog ikke de Eneste, der bo i Landet; der maa ogsaa tages Hensyn til dem, som ikke bo i Kjøbstæderne, og det maa saa overveies, om der af Hensyn til dem, som bo udenfor Kjøbstæderne, kan indrømmes Kjøbstæderne det, de ønske. Naar man da ser paa denne Lov, og det saa i Dag er blevet sagt, at det er Smaating, der forlanges, saa siger jeg: For Principets Skyld maa jeg for mit Vedkommende paa det Allerbestemteste modsætte mig de fleste Forandringer; men jeg er imod Loven, ikke alene for Principets Skyld, men fordi der virkelig foreligger Noget, som i og for sig selv er betydningsfuldt. Der foreligger Forslag til at gribe ind i den naturlige anerkendte Retting. Naar et Land ved sin Lovgivning giver en Mand og en Kvinde Lov til at gifte sig sammen, saa maa det dog virkelig ogsaa give dem frie Hænder til at ernære sig og ikke sige til dem: Mand, Kone og Børn maa ikke arbeide for egen Næring, men I skulle, af hvad I fortjene, give Noget bort til Andre; det er dog virkelig en Bestemmelse, som ikke er en Bagatel. Saa siger man, at den er nødvendig af Hensyn til Kjøbstæderne — Landet tales der naturligvis slet ikke om. Men hvor er det egentlig bevis, at det har været til Stede for Kjøbstæderne, at en ung Mand før sit 25de